

“Voor mijn vrienden heb ik niets te verbergen, maar door het huidige klimaat ga ik me niet uiten als homoseksuele priester”

Specialisten en preventiewerkers vinden nieuwe kansspelwetgeving veel te zwak

‘Goklobby is gewoon heel sterk’

De nieuwe gokwetgeving van minister van Justitie Koen Geens (CD&V) is vaag, zit vol achterpoortjes, en doet te weinig om verslavingen tegen te gaan. Dat zeggen experts van het UZ Brussel en het Vlaams Expertisecentrum voor Alcohol en andere Drugs. ‘Het probleem is dat de lobby overal zit.’

STAVROS KELEPOURIS

‘Gok met mate’: vanaf juli moet dat zinnetje bij elke gokreclame te zien zijn. Het is een van de vele maatregelen die justitieminister Geens aankondigde om de groei van de goksector te beteugelen. Maar experts en oppositie zien vooral een wetgeving die de sector rustig laat betijen. Want wie ‘gok met mate’ hoort, hoort die niet vooral ‘gok’?

“Zo kan je het stellen”, lacht Fons Van Dyck van marketingbureau BBDO. “Het is een signaal dat de sector geeft rond bewustwording. Maar zal het mensen ervan weerhouden te gokken? Absoluut niet.” Ook Frieda Matthys, diensthoofd Psychiatrie aan het UZ Brussel, gelooft er niet in. “Dit is een doekje voor het bloeden. Bij alcohol zijn er gelijkaardige zinnettes: bier met liefde gebrouwen, drink je met verstand. We weten dat dat niet werkt.”

“Het is vechten tegen de bierkaai”, verzoekt Marijs Geirnaert, directrice bij het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD). “Wij, de preventiekant, zijn kleine dwergen. Tegen het geweld van de lobby kunnen wij niet op.”

Nochtans leek het minister Geens menens. Al vroeg in de legislatuur kondigde hij maatregelen aan die het risico op een gokverslaving moesten inperken. “Ik denk dat Geens het echt goed meent”, klinkt het bij Vlaams Volksvertegenwoordiger Imade Annouri (Groen). “De lobby is gewoon echt heel sterk.”

IDENTITEITSKAARTLEZER

Het afgelopen jaar werd de wetgeving in drie etappes bijgevoerd. Vorige week dinsdag startten in de Kamer de besprekingen van het derde en laatste luik, met onder meer maatregelen die minderjarigen moeten beschermen, zoals een identiteitskaartlezer op kansspeltoestellen in cafés. “Er is een resem grote aanpassingen gebeurd. Dat is een doorbraak”, klinkt het bij Geens’ woordvoerder Sieghild Lacoere. “Dit zijn de eerste grote aanpassingen sinds 1999 aan deze wetgeving.”

Voor de beteugeling van zogeheten *lootboxes* springt in het oog: virtuele schatkisten die gamers

kunnen aankopen tijdens een spel, zonder te weten wat erin zit. *Lootboxes* zijn de facto minigokspellen, en bereiken bovendien erg veel jongeren. Intussen werden ze in ons land verboden. “Dat is een succes, waarbij het buitenland naar België kijkt om te zien hoe we dat hebben aangepakt”, zegt Lacoere.

Op andere vlakken zijn de aangekondigde maatregelen echter enkel in sterk verdunde vorm overgebleven. Gerommel in de marge, zeggen criticasters. Vooral de kritiek op de gokreclame op televisie laat opnieuw op.

Vanaf juli wordt gokreclame tijdens een live-wedstrijd verboden. Tijdens de voor- en nabeschouwing kan de reclame echter wel nog, want technisch gezien is dat niet *tijdens* de wedstrijd. Van de zestien clubs die in de hoogste voetbalklasse spelen, worden er bovendien vijftien gesponsord door een gokbedrijf. Op voetbalshirts en panelen langs het veld zijn dus voortdurend logo's van gokbedrijven te zien.

“Op internet mogen de advertenties ook nog geplaatst worden rond livestreams van wedstrijden”, zegt Annouri. “Je kan niet zeggen dat de zichtbaarheid van gokbedrijven hiermee doeltreffend aangepakt wordt. Er zijn te veel dubbele bodems.”

Om minderjarigen te beschermen, komt er een verbod op gokreclame voor 20 uur. Daarop geldt de uitzondering dat het wel kan ‘in geval van uitzending van sportprogramma's’. Gokbedrijven mogen voor acht uur dus enkel sportweddenschappen adverteren rond de programma's waarbij ze die het liefst adverteren - al mag er per reclameblok wel maximaal één spot getoond worden.

De enige effectieve maatregel is volgens Geirnaert een totaalverbod op reclame, zoals dat ook geldt voor sigaretten. Online gokken is de laatste jaren immers uitgegroeid tot een van de meest risicovolle kansspelen, net door de alomtegenwoordigheid ervan.

Om gokkers tegen zichzelf te beschermen, stelde Koen Geens een limiet voor: voortaan zouden ze maximum 500 euro per week mogen inzetten, tenzij ze via een speciale procedure dat bedrag laten verhogen. “Dat is sowieso te veel”, klinkt het bij het VAD. “Het gaat om omgerekend 2.000 euro per maand: hoeveel mensen kunnen dat bedrag probleemloos aan de kant zetten om te vergokken?”

Een van de meest omstreden voorstellen van Geens is een versoepeling van het ‘cumulverbod’:

‘Je kan niet zeggen dat de zichtbaarheid van gokbedrijven doeltreffend aangepakt wordt, er zijn te veel dubbele bodems’

IMADE ANNOURI (GROEN)
VLAAMS PARLEMENTSLID

van de 16 voetbalclubs in de hoogste klasse worden gesponsord door gokbedrijven. De uitzondering is KAS Eupen

€500

is de weeklimiet die minister Geens voorstelt om in te zetten. Veel te hoog, is de kritiek

aanbieders mogen op een website, in een café of casino slechts een soort kansspel aanbieden. Die regel zou teruggeschroefd worden, waardoor gokkers in een beweging van speelautomaat naar sportweddenschap kunnen overschakelen. Een ramp voor verslavingspreventie, zeggen experts: voor mensen die moeilijk aan de verleiding kunnen weerstaan, vallen zo alle barrières tussen verschillende kansspelen weg.

De versoepeling werd voorlopig na felle kritiek

op de lange baan geschoven. Volgens de oppositie is dat niet uit bezorgdheid voor gokverslavingen, maar omdat het voorstel het hele laatste luik van de hervorming dreigde te vertragen.

Het kabinet-Geens benadrukt in een reactie dat het belang van de slachtoffers altijd vooropstaat in zijn gokbeleid. Zijn woordvoester verwijst naar *Terzake*, waarin de minister zei: “Ik ga er persoonlijk prat op niemand van de goklobby gezien te hebben de voorbije drieënhalve jaar. Geleidelijk aan zullen we, zoals we dat met tabak hebben gedaan, in de goede richting gaan.” Bovendien, zo benadrukt het kabinet, zijn er zes federale ministers die samen het kansspelbeleid coördineren, wat grote hervormingen moeilijk maakt.

Bernie Sanders wil het er nog eens op wagen

De Amerikaanse senator Bernie Sanders heeft een video opgenomen waarin hij zijn kandidatuur lanceert voor de presidentsverkiezingen van 2020. **De datum waarop de video verspreid zal worden, ligt nog niet vast**, zegt Politico. De nieuwssite had al eerder gemeld dat Sanders, die in 2016 het onderspit moest delven tegen Hillary Clinton voor de nominatie van de Democratische partij, ontmoetingen had met het oog op de vorming van een campagne team. De senator uit Vermont, inmiddels al 77 jaar, zetelt nu als onafhankelijke, ondanks zijn nauwe banden met de Democratische Partij. (BELGA)

Ook De Wever steunt Congo-pardon

N-VA-voorzitter Bart De Wever vindt dat het koningshuis zich in naam van ons land moet verontschuldigen voor de misdaden die onder Belgische verantwoordelijkheid in Congo zijn begaan. ‘Maar daarvoor is de tijd nog lang niet rijp’, zegt politicoloog Carl Devos (UGent).

STAVROS KELEPOURIS

Een expertengroep van de Verenigde Naties riep de overheid vorige maandag op om in naam van ons land verontschuldigen aan te bieden voor ons koloniaal verleden en de misda-

den die tijdens dat ‘donkere hoofdstuk’ uit de Belgische geschiedenis plaatsvonden. In *De zevende dag* schaarde Bart De Wever zich achter die oproep. “Als er een historisch pardon moet worden uitgesproken - en dat lijkt me echt wel aan de orde, want er zijn ontzettend veel mensen vermoord voor geld - dan denk ik dat we naar het staatshoofd moeten kijken om dit uit te spreken en dat dit inderdaad noodwendig is”, stelde De Wever.

Excuses van de koning in naam van ons land zitten er echter niet snel aan te komen, zegt politicoloog Carl Devos. “Het collectief denkproces over

‘Een historisch pardon door het staatshoofd is volgens mij aan de orde’, zei Bart De Wever in *De zevende dag*.

de Belgische rol in Congo is nog maar pas begonnen. Als er een historisch pardon komt, zal dat eerst een breed maatschappelijk debat vergen.” En ook politiek zullen de geesten moeten rijpen, klinkt het. “De vorst moet niet alleen een maatschappelijk draagvlak hebben, maar moet ook gedekt zijn door de regering.”

DELWAIDEDOK

Anderzijds is de oproep van De Wever wel rechtlijnig. Vorige week besloot het Antwerpse schepencollege dat het Delwaidedok een nieuwe naam zou krijgen. Nieuw onderzoek had immers aangetoond dat Leo

Delwaide, Antwerpse burgemeester tijdens de Tweede Wereldoorlog, bij de Jodenvervolgving in zijn stad een veel actiever rol had gespeeld dan voordien gedacht. Die historische gevoeligheid trekt De Wever nu gewoon door naar ons koloniaal verleden.

Toch is er een belangrijk verschil volgens Devos. “Dat de collaboratie verkeerd was, daar zijn we het als maatschappij over eens. Maar de Congo kwestie is nog niet finaal uitgeklaard. Wat is daar precies gebeurd? Wat zou de betekenis zijn van zo’n historisch pardon? Het zal nog jaren vergen voor we daar uit zijn.”